

8 Πανελλήνιο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Εκπαίδευση & Πολιτισμός
στον 21ο αιώνα

13-14 Μαΐου
2023

Η συμβολή της μουσειακής αγωγής στην ιστορική κατανόηση: Εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε μαθητές ΣΤ' δημοτικού για την Έξοδο του Μεσολογγίου

Κόνσολας, Εμμανουήλ, Δαλάρη Αιμιλία

konsolas@rhodes.aegean.gr

emilydalar93@yahoo.gr

Περιεχόμενα

Α. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ
ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ
ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Β. ΕΡΕΥΝΑ
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Γ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Δ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Θεωρητικό μέρος

Μουσειακή αγωγή (1/1)

- Αναφέρεται σε επισκέψεις σε μουσεία, χώρους πολιτιστικού και πολιτισμικού ενδιαφέροντος, αρχαιολογικούς χώρους και πινακοθήκες.
- Οι μαθητές βγαίνουν από τα στενά όρια της τάξης και μαθαίνουν έξω απ' αυτήν.
- Ο ρόλος της Μουσειακής Αγωγής είναι η καλλιέργεια στον μέγιστο βαθμό των στόχων του σχολείου καθώς και της κουλτούρας των παιδιών και των εκπαιδευτικών για επίσκεψη σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.
- Επίσης, ο σεβασμός της πολιτιστικής κληρονομιάς και η δημιουργική αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, μουσείων και μνημείων του τόπου μας.

Σχολείο και μουσείο (1/1)

Σήμερα, η μουσειακή αγωγή στρέφεται περισσότερο προς τον σχεδιασμό ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για κάθε ηλικία, αποδεχόμενη την αυτονομία και την αυτενέργεια του ατόμου στην πρόσληψη της γνώσης.

Εκπαιδευτικά προγράμματα (1/1)

Ενδεικτικά γενικοί στόχοι των εκπαιδευτικών επισκέψεων σε μουσεία είναι:

- ❖ Να καταστεί η επίσκεψη μια ευχάριστη εμπειρία, προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τις δυνατότητες του κάθε μαθητή.
- ❖ Να βοηθήσει η επίσκεψη στην ανάπτυξη ομαδικού κλίματος και συνεργασίας, τόσο μεταξύ των μελών της ομάδας όσο και μεταξύ των μαθητών και του εκπαιδευτικού.
- ❖ Να ενισχυθεί μέσω της άμεσης εμπειρίας η κατανόηση του τεχνητού και φυσικού κόσμου που περιβάλλει το μαθητή και να αναπτύξει τις ικανότητες για παρατήρηση, έρευνα και δημιουργία με την καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων.
- ❖ Να κατανοήσει ο μαθητής τις έννοιες της πολιτιστικής και τεχνολογικής κληρονομιάς του τόπου στον οποίο ζει.

B. Έρευνα

Σκοπός

Να διερευνηθεί η επίδραση των εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων με έμφαση στη Μουσειακή Αγωγή για τη καλλιέργεια θετικών στάσεων των μαθητών δημοτικών σχολείων αναφορικά με το μάθημα της ιστορίας.

Στόχοι

- ✓ Η αξιοποίηση εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών,
- ✓ η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας των εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων έναντι της παραδοσιακής διδασκαλίας,
- ✓ η διερεύνηση των απόψεων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τη μουσειακή αγωγή,
- ✓ η διερεύνηση των γνώσεων των μαθητών αναφορικά με την τοπική ιστορία της περιοχής τους πριν και μετά την έρευνα,
- ✓ η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των μαθητών.

Μεθοδολογία έρευνας

- ❖ Ερωτηματολόγια.
- ❖ Συνέντευξη.
- ❖ Αγωγή της υπαίθρου (outdoor education).

Πληθυσμός αναφοράς

- 120 μαθητές που φοιτούν στην ΣΤ΄ τάξη των δημοτικών σχολείων της πόλης του Μεσολογγίου κατά το σχολικό έτος 2022-2023.
- 180 εκπαιδευτικοί δημοτικών σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αιτωλοακαρνανίας αλλά και εκπαιδευτικοί ανά την Ελλάδα που επιλέχθηκαν με τη μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας.

Διαδικασία έρευνας

- Χορήγηση 2 ερωτηματολογίων (αρχικό- τελικό) σε 120 μαθητές της πόλης του Μεσολογγίου.
- Διεξαγωγή ημι-δομημένης συνέντευξης σε 180 εκπαιδευτικούς δημοτικών σχολείων.

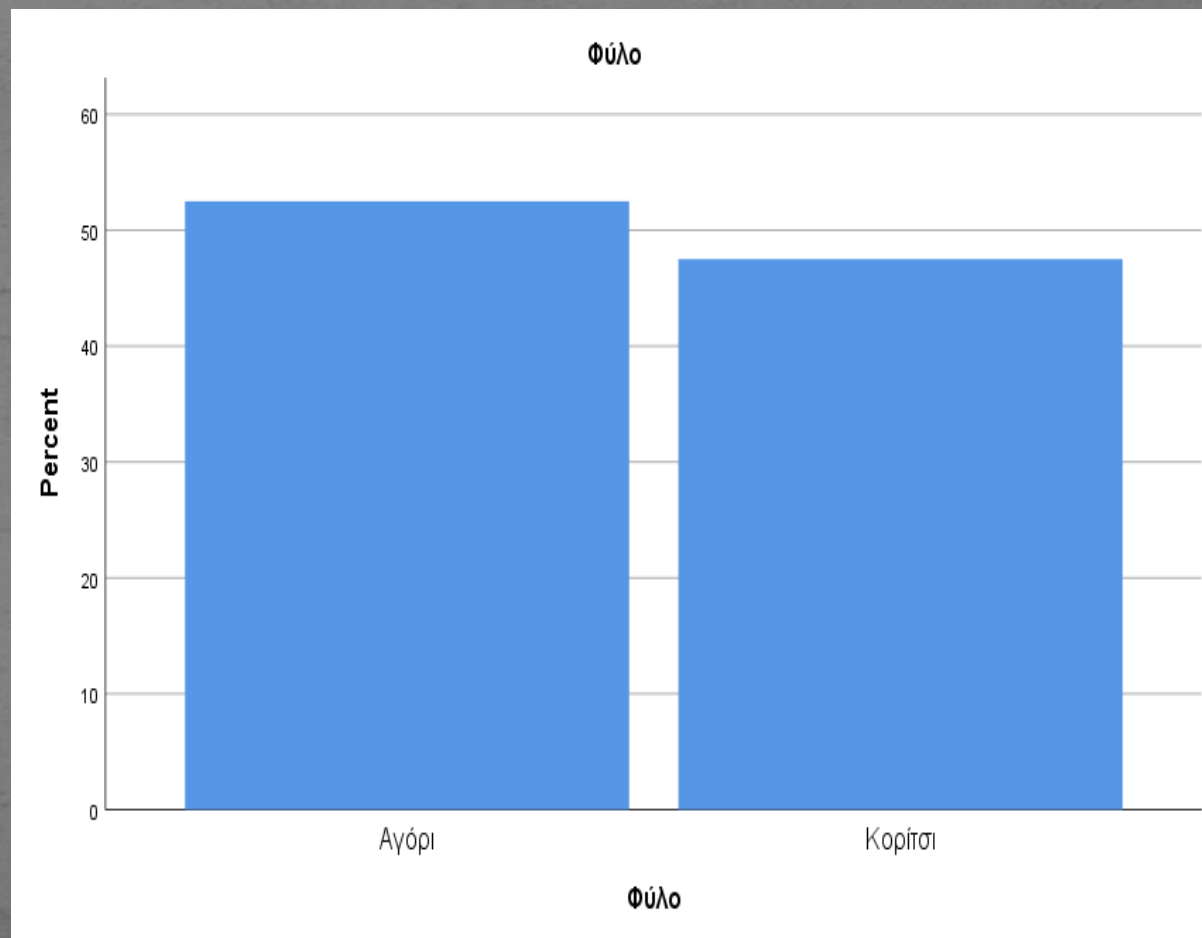
Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας μαθητών (1/6)

Φύλο

Σύνολο 120 παιδιά

63 αγόρια (53%)

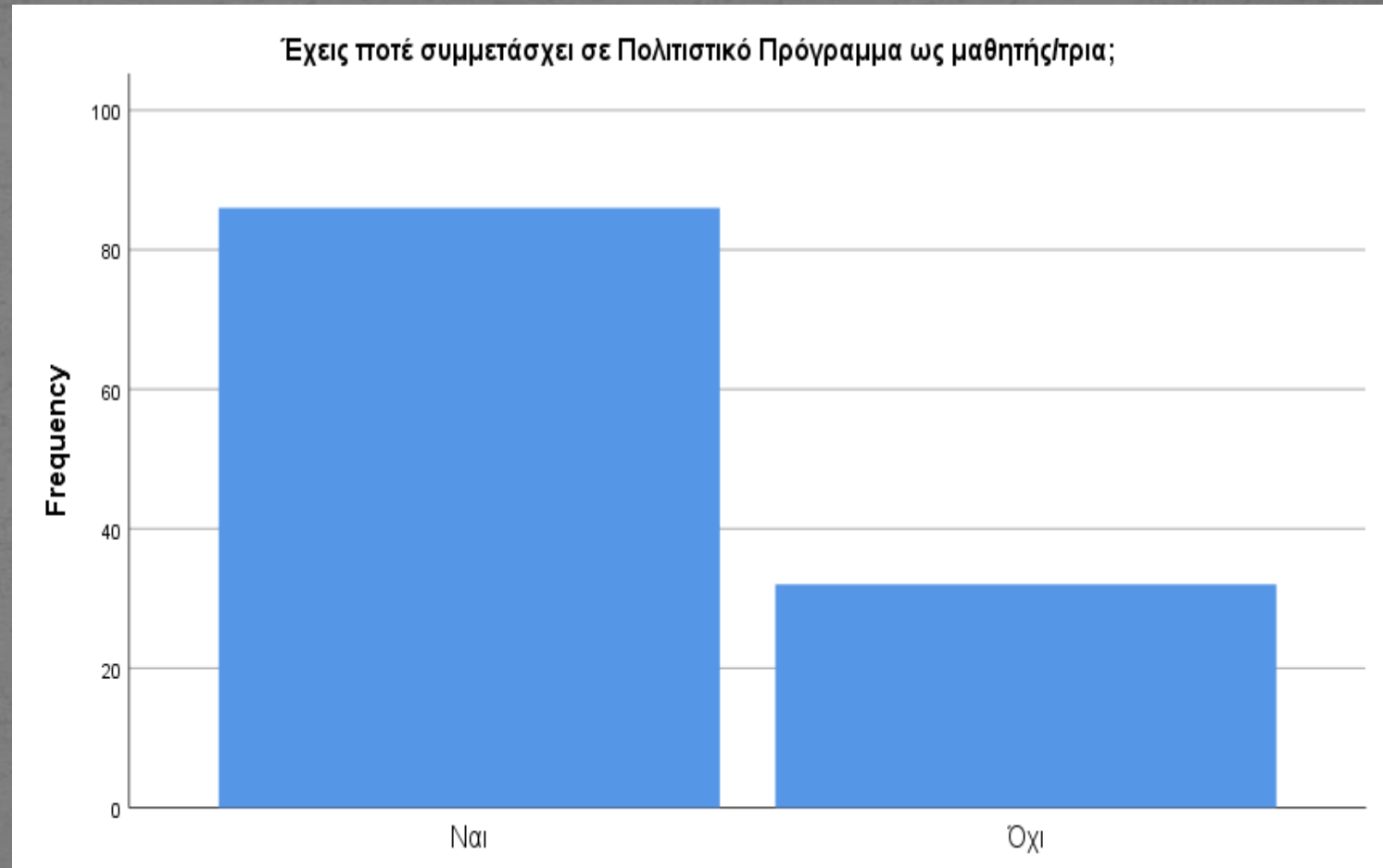
57 κορίτσια (47%)

Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας μαθητών (2/6)

Ναι: 86 (71,7%)

Όχι: 32 (26,7%)

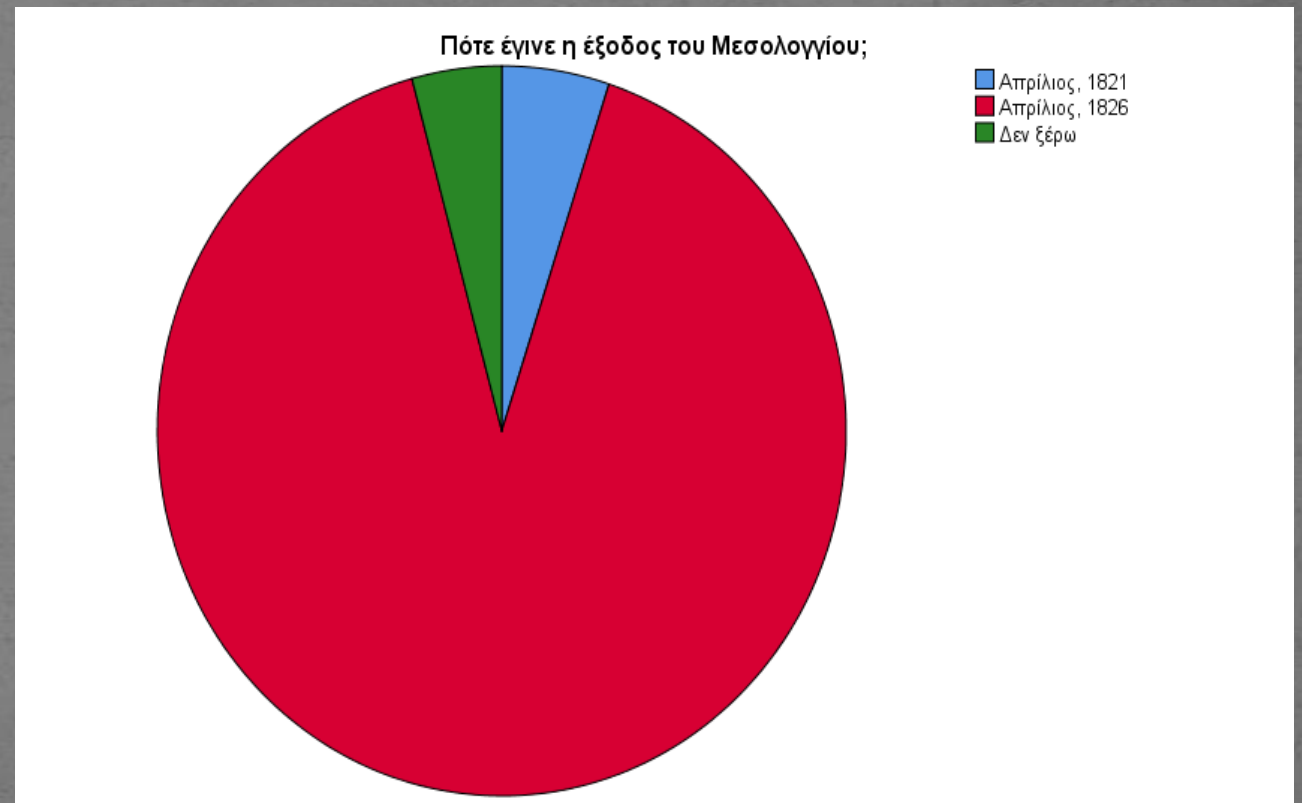

Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας μαθητών (3/6)

Απρίλιος, 1821: 6 παιδιά
(5,0%)

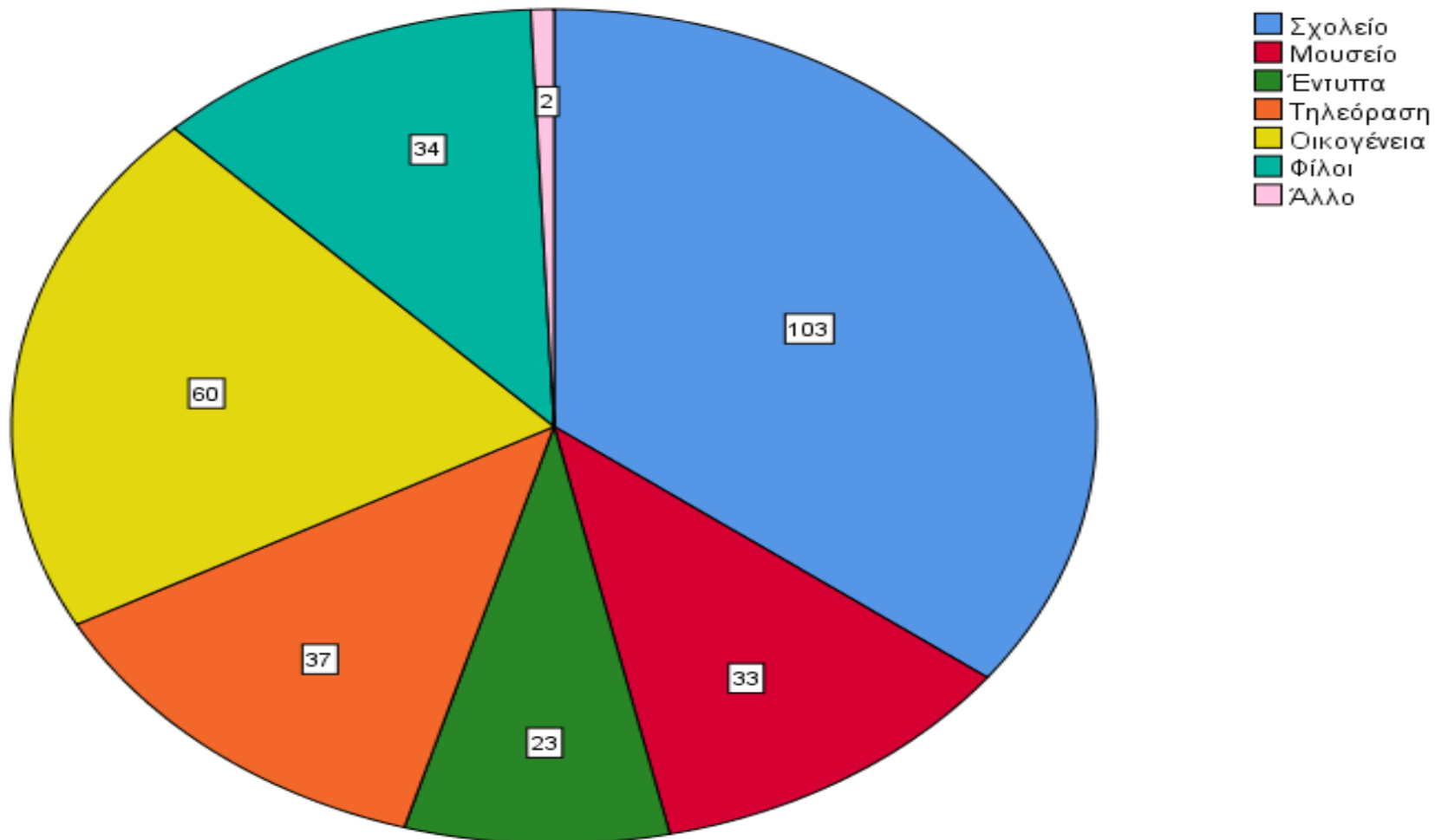
Απρίλιος, 1826: 108 παιδιά
(90%)

Δεν ξέρω: 5 παιδιά (4,2%)

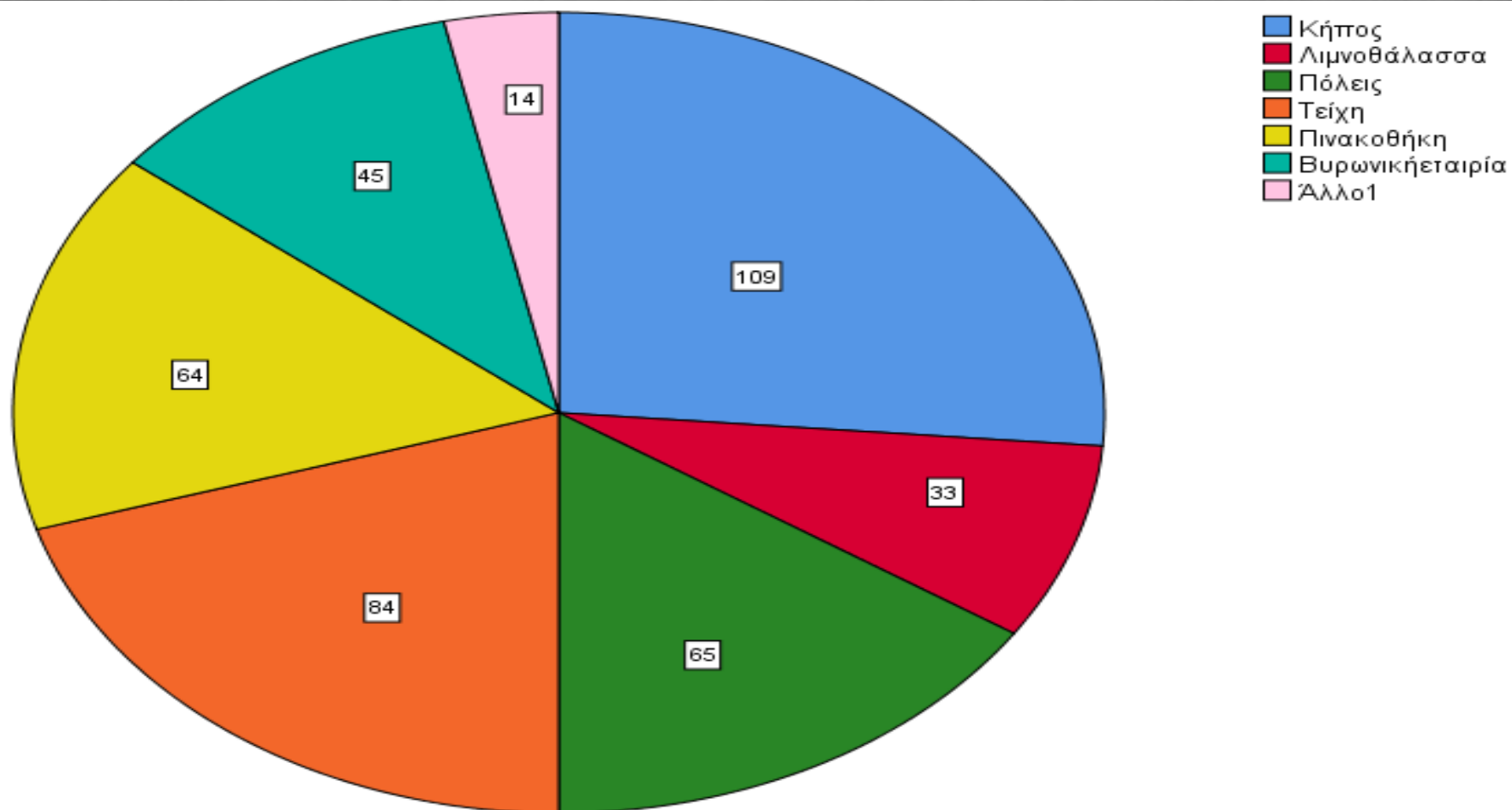
Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας μαθητών (4/6)

Πώς ενημερώνεσαι συνήθως για θέματα μουσειακής αγωγής;

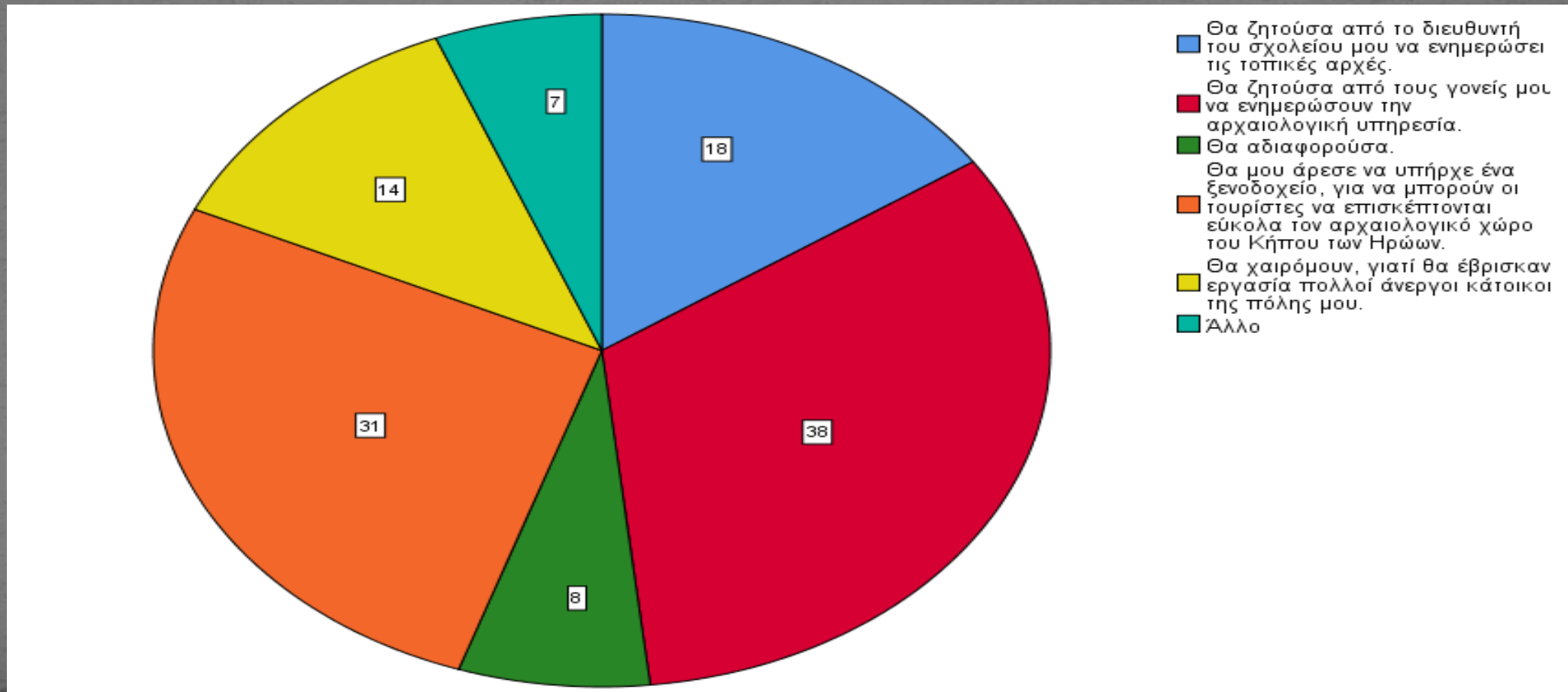
Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας μαθητών (5/6)

Τι από τα παρακάτω πιστεύεις ότι αποτελεί πολιτιστική κληρονομιά για την πόλη του Μεσολογγίου;

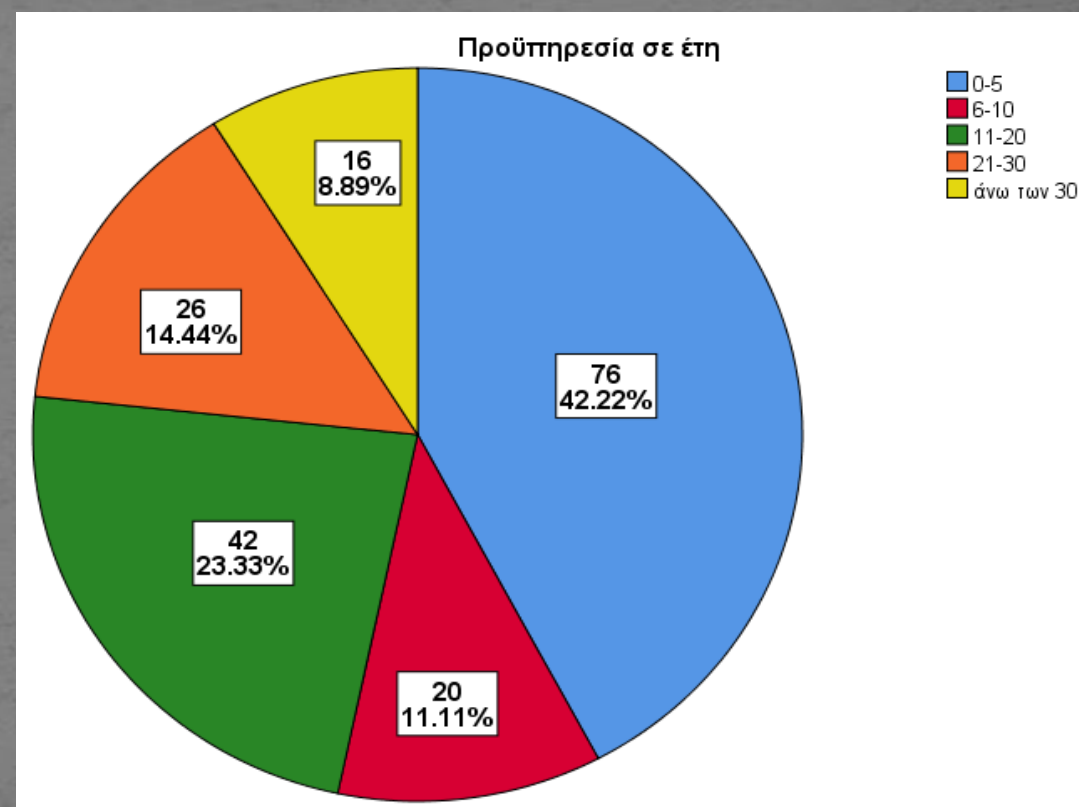
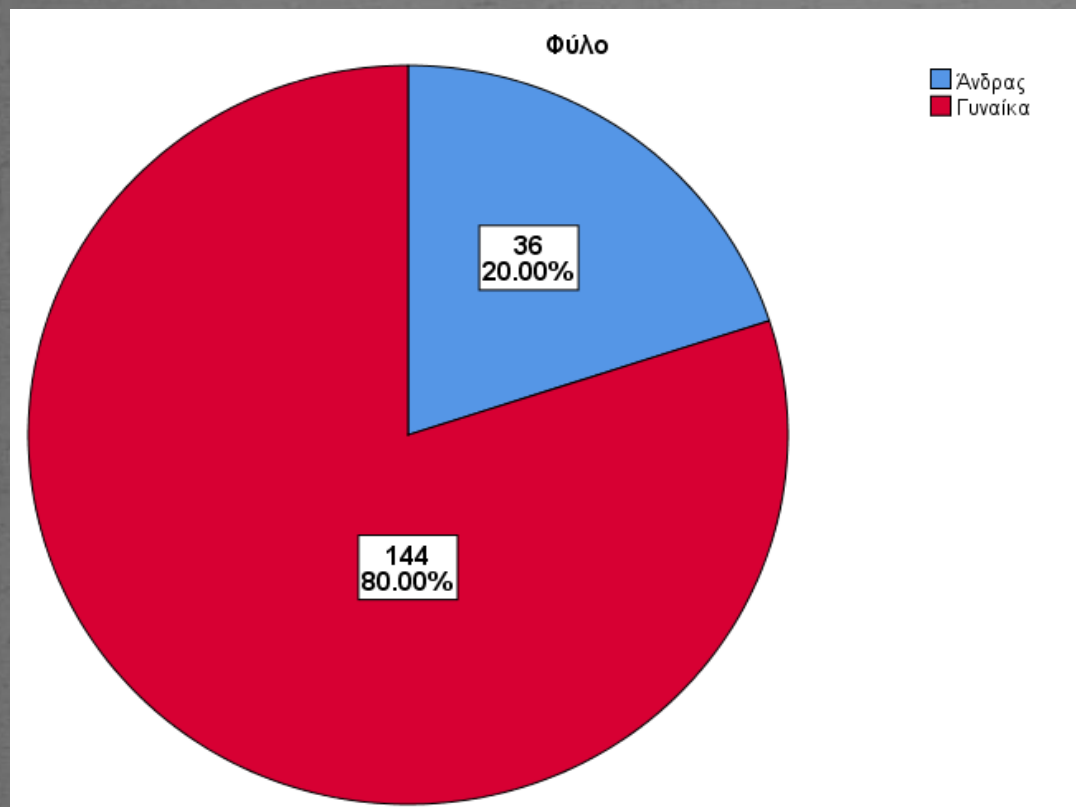

Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας μαθητών (6/6)

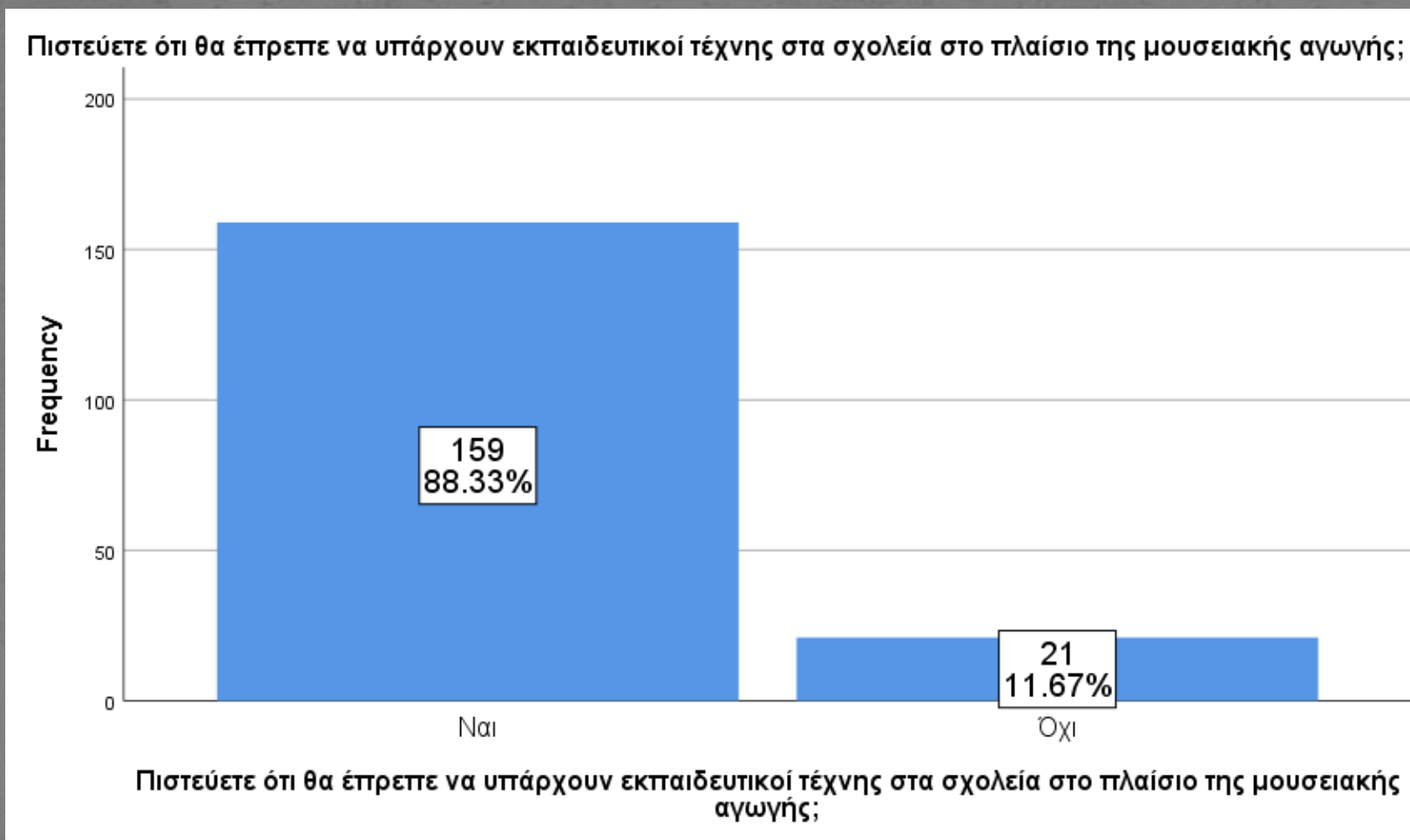
Μαθαίνεις ότι ακριβώς δίπλα στον Κήπο των Ηρώων αποφασίστηκε να χτιστεί ένα μεγάλο ξενοδοχείο, για να έχει περισσότερους τουρίστες η περιοχή το καλοκαίρι. Εσύ θα έκανες κάτι με αυτήν την απόφαση;

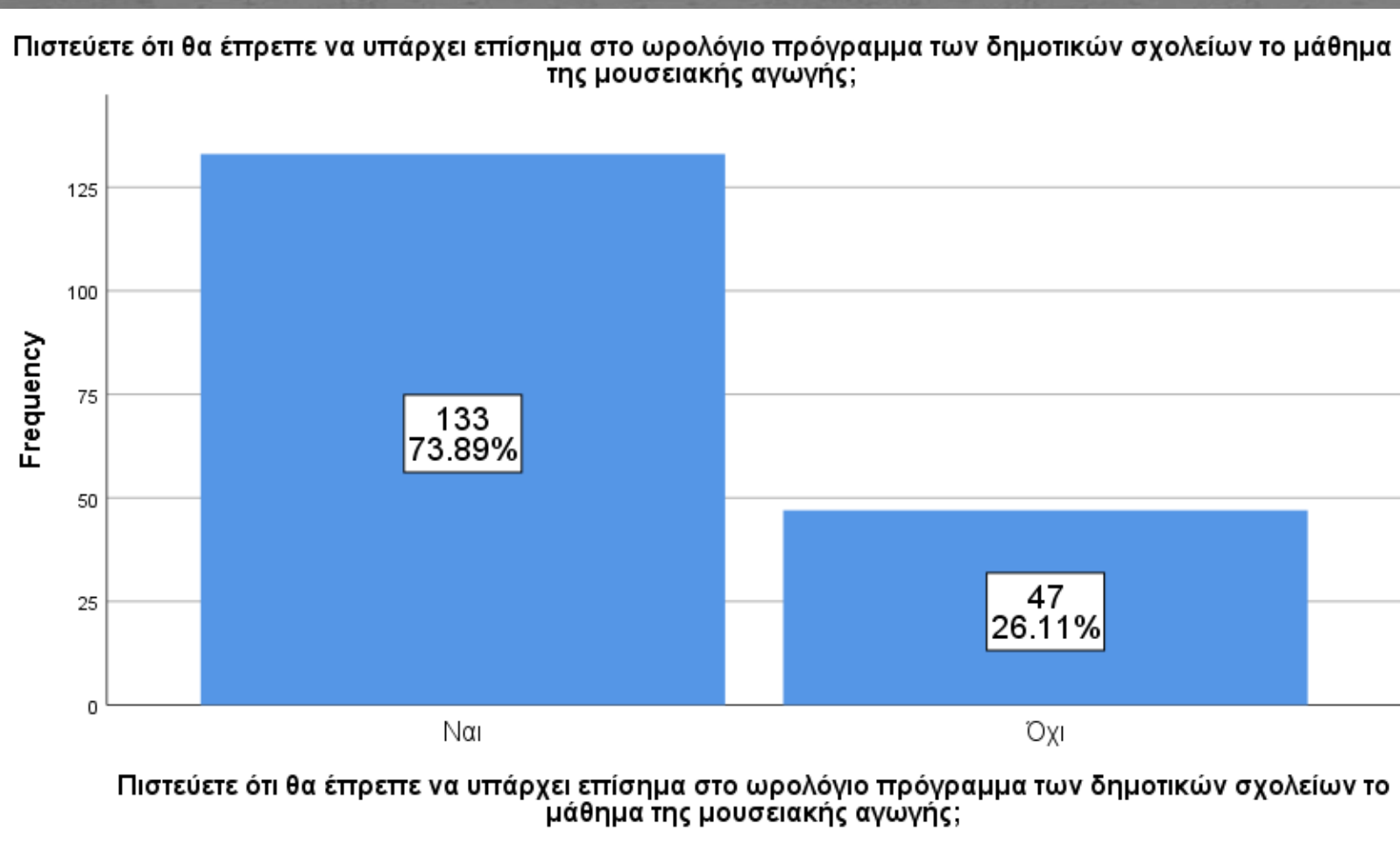
Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας εκπαιδευτικών (1/6)

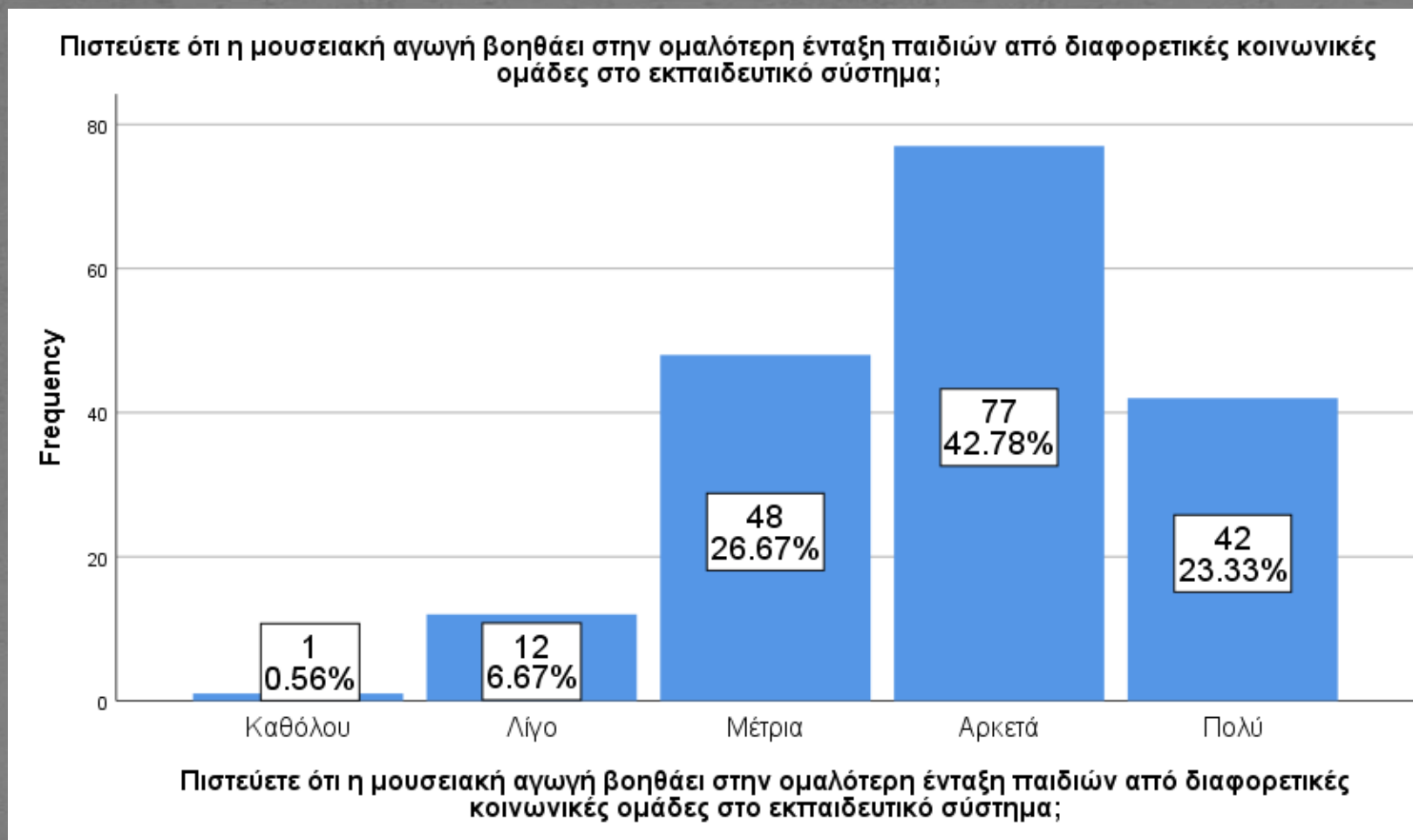
Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας εκπαιδευτικών (2/6)

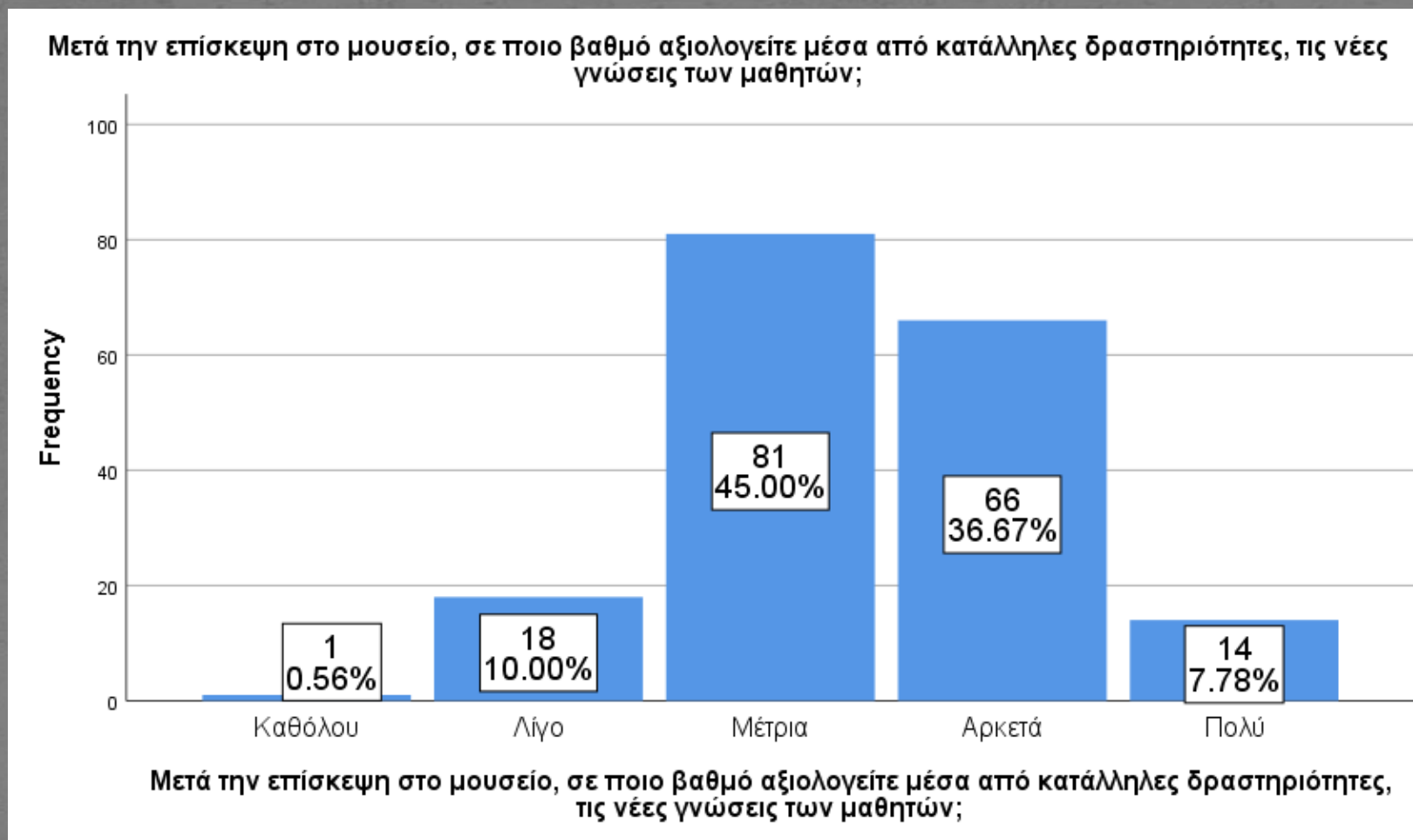
Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας εκπαιδευτικών (3/6)

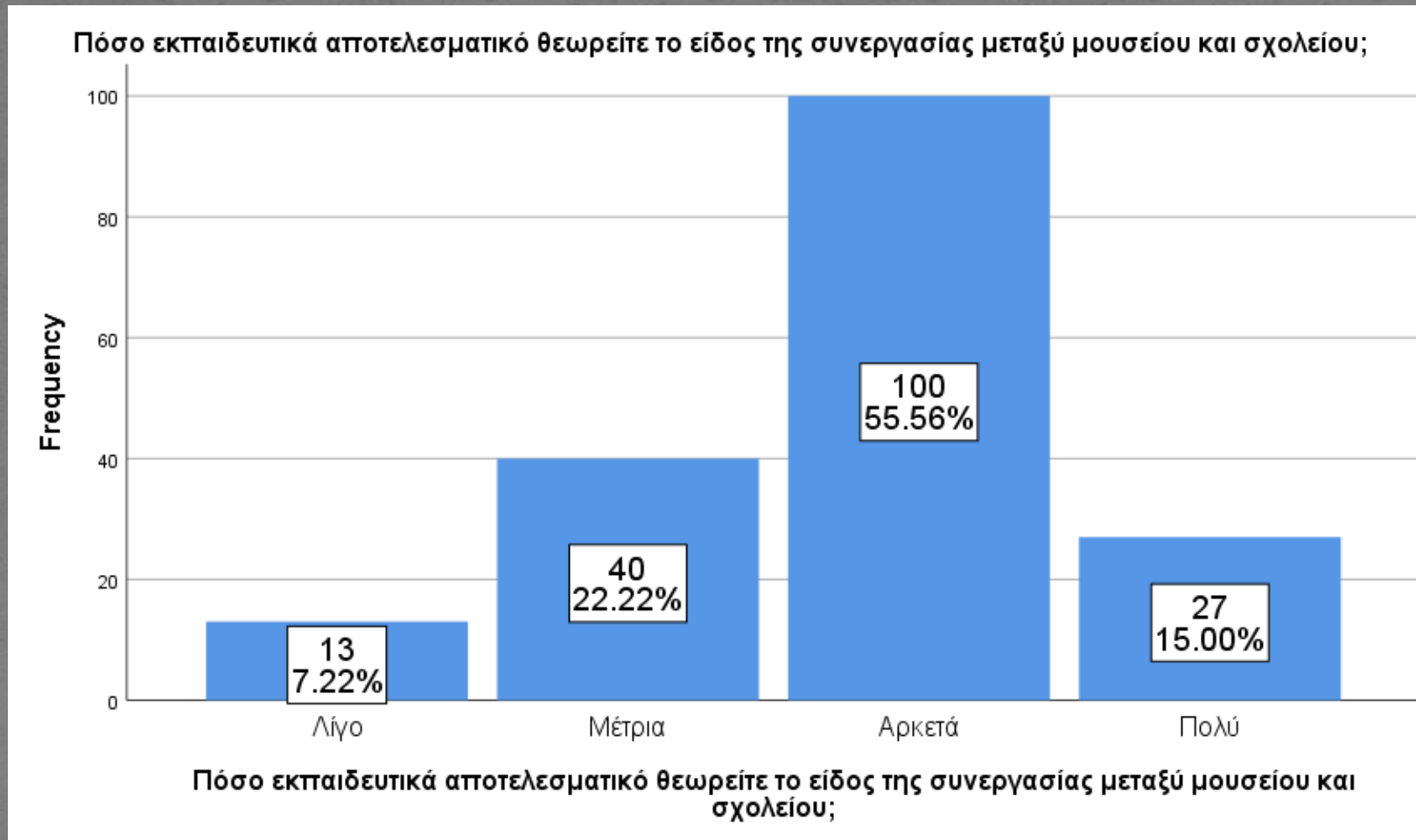
Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας εκπαιδευτικών (4/6)

Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας εκπαιδευτικών (5/6)

Γ. Ενδεικτικά αποτελέσματα έρευνας εκπαιδευτικών (6/6)

Γ. Αναμενόμενα Αποτελέσματα (1/2)

Οι μαθητές μετά το πέρας του προγράμματος αναμένεται να μπορούν:

- ❑ Να γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ιστορίας στην περιοχή μελέτης.
- ❑ Να εκδηλώνουν συμπεριφορές όπως παρατηρήσεις, επισκέψεις, συζητήσεις, μελέτες και καταγραφές της τοπικής ιστορίας.
- ❑ Να καλλιεργήσουν αίσθημα προσωπικής ευθύνης για την ιστορία του τόπου τους.
- ❑ Να θεωρήσουν τα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους ως πηγές ιστορικής γνώσης.

Γ. Αναμενόμενα αποτελέσματα (2/2)

- Να αναγνωρίσουν τη σημασία που κατέχει ακόμη και σήμερα η ιστορία του Μεσολογγίου όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε χώρες του εξωτερικού.
- Να ανιχνευτούν τυχόν αλλαγές στο τρόπο και τη διαδικασία μάθησης μέσω των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν.
- Να μάθουν να συνεργάζονται σε ομάδες ή να δρουν ατομικά με στόχο τη διατήρηση των ιστορικών στοιχείων της πόλης.

Δ. Βιβλιογραφία

Thiesen, P. (2009). *420 Παιδικά Παιχνίδια για την απόκτηση σωματικών, πνευματικών, κοινωνικών και δημιουργικών δεξιοτήτων*. Αθήνα: Ίων.

Δάλκος, Γ. (2000). *Σχολείο και Μουσείο*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Νικονάνου, Ν. (2005). Ο ρόλος της μουσειοπαιδαγωγικής στα σύγχρονα μουσεία. *Τετράδια Μουσειολογίας*, (No2), 18-25.

Ξανθάκου Γ., Καϊλα, Μ. (2011). *Το Δημιουργικής Επίλυσης Πρόβλημα*. Αθήνα: Διάδραση.

Τριλιανός, Θ. (2004). *Μεθοδολογία της Σύγχρονης Διδασκαλίας*. Τόμος Α'. Αθήνα: εκ ιδίου.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

